

POLITIKA IZVRŠEVANJA NAROČIL STRANK

1. Namen politike

Politika izvrševanja naročil strank je dokument BKS Bank AG, Celovec, Avstrija, BKS Bank AG, Bančne podružnice (v nadaljevanju: banka), ki opredeljuje sistem, postopke in razumne ukrepe, ki banki omogočajo izvrševanje naročil strank pod najugodnejšimi pogoji za stranko (v nadaljevanju: politika izvrševanja naročil).

Banka si bo prizadevala dosegati najugodnejši rezultat za stranko, vendar obstaja tveganje, da najugodnejšega rezultata za stranko kljub prizadevanju in ravnanju v skladu s to politiko ne bo mogoče doseči.

Pojmi, uporabljeni v tej politiki, se uporabljajo v skladu z Zakonom o trgu finančnih instrumentov (Uradni list RS, št. 77/18 z dne 30. 11. 2018 in nadaljnji, v nadaljevanju: ZTFI-1) oziroma drugimi ustreznimi predpisi.

2. Uporaba politike

Politika izvrševanja naročil se uporablja za:

- vse stranke banke, razen za stranke, razvrščene v kategorijo primernih nasprotnih strank. Uporabo politike je s pogodbo mogoče izključiti tudi v razmerju med profesionalno stranko in banko;
- vse finančne instrumente, navedene v 7. členu ZTFI-1, v zvezi s katerimi banka izvršuje naročila strank;
- vse finančne instrumente, za katere banka omogoča sklepanje poslov.

Ta politika izvrševanja naročil se uporablja, ko stranka poda izrecno soglasje k njeni uporabi. Izrecno soglasje stranke po tej politiki izvrševanja naročil je podano v pisni ali izjemoma v ustni obliki, vendar ga mora stranka v tem primeru brez odlašanja potrditi v pisni obliki. Če stranka soglasja k politiki izvrševanja naročil ne poda ali takšno soglasje prekliče, banka naročil takšne stranke ne bo sprejemala in izvrševala.

Banka mora pri izvrševanju naročil strank in posredovanju naročil v izvršitev izpolnitvenim pomočnikom opraviti vse razumne ukrepe, da naročilo stranke izvrši oz. posreduje pod pogoji, ki so za stranko najugodnejši, ob upoštevanju izvršilnih dejavnikov, ki so pomembni za izvršitev oz. posredovanje naročila, in ob upoštevanju njihovega sorazmernega pomena, kot je opredeljeno s to politiko izvrševanja naročil.

3. Izvršilni dejavniki

Banka bo pri izvrševanju naročil strank in posredovanju naročil pod najugodnejšimi pogoji upoštevala naslednje izvršilne dejavnike:

- cena;
- stroški, ki nastanejo z izvršitvijo naročila in poravnavo posla;
- likvidnost;
- hitrost izvršitve;
- vrednost in značilnost naročila;
- verjetnost (zanesljivost) izvršitve in poravnave;
- druge okoliščine, pomembne za izvršitev naročila, za katerega banka tako oceni.

Banka pri izvrševanju naročil strank in posredovanju naročil v izvršitev izpolnitvenim pomočnikom upošteva spodaj navedena merila za določanje relativnega pomena dejavnikov iz prejšnjega odstavka:

- značilnost stranke, vključno z njeno razvrstitvijo v kategorijo neprofesionalnih ali profesionalnih strank;
- značilnosti naročila;
- značilnosti finančnih instrumentov, ki so predmet naročila stranke;
- značilnosti izvršilnega mesta, na katerem bo naročilo izvršeno oz. bi lahko bilo izvršeno.

Pomembnost izvršilnih dejavnikov je spremenljiva glede na različne finančne instrumente. Praviloma bo cena najpomembnejši dejavnik, banka pa bo upoštevala dejavnike po pomembnosti od najpomembnejšega do najmanj pomembnega, v vrstnem redu, navedenem v prvem odstavku tega člena, razen če banka v posameznih okoliščinah presodi, da lahko z upoštevanjem drugih izvršilnih dejavnikov ali drugačnega vrstnega reda pomembnosti posameznega dejavnika doseže bolj ugodne pogoje izvršitve naročila stranke. Relativno pomembnost izvršilnih dejavnikov v trenutku izvršitve posameznega naročila banka oceni na podlagi izvršilnih meril in tržnih informacij, ki so banki na voljo.

Ne glede na prejšnje odstavke tega člena banka pri izvrševanju in posredovanju naročil v imenu neprofesionalne stranke določi najugodnejše pogoje za stranko na podlagi skupne ocene, ki jo sestavljajo cena finančnega instrumenta in stroški sklenitve posla, pri čemer stroški sklenitve posla zajemajo vse stroške, ki jih mora neprofesionalna stranka plačati in so neposredno povezani s sklenitvijo posla, vključno s stroški mesta trgovanja, poravnave ali katerimi koli drugimi stroški, plačanimi tretjim osebam, povezanim s sklenitvijo posla.

Če obstaja več možnih mest za izvršitev naročila za finančni instrument, se za oceno in primerjavo rezultatov za stranko, ki bi bili doseženi z izvršitvijo naročila na vsakem mestu izvrševanja, naštetem v tej politiki, v navedeni oceni upoštevajo provizije in stroški izpolnitvenega pomočnika za izvršitev naročila na vsakem primernem mestu izvrševanja.

4. Mesta izvršitve naročil

Banka naročila strank za nakup ali prodajo finančnih instrumentov, s katerimi se trguje v Sloveniji, izvršuje na naslednjih mestih:

- organizirani trgi;
- večstranski sistemi trgovanja (MTF/OTF);
- vzdrževalci trga in drugi vzdrževalci likvidnosti;
- izven mest trgovanja s soglasjem stranke.

Banka naročila strank za nakup ali prodajo finančnih instrumentov, s katerimi se trguje v drugi državi članici EU, na enakovrednem trgu tretje države ali v tretji državi, posreduje v izvrševanje na naslednja mesta:

- organizirani trgi;
- večstranski sistemi trgovanja (MTF);
- organizirani sistemi trgovanja (OTF);
- izven mest trgovanja (s soglasjem stranke).

Skladno z načelom izvršitve naročila pod najugodnejšimi pogoji si banka pridržuje pravico izbire tistega izpolnitvenega pomočnika, ki je po presoji banke glede na politiko izvrševanja naročil (presoja dejavnikov iz 3. člena te politike, na katere banka lahko vpliva) za stranko najprimernejši in je priznan kot zanesljiv, kakovosten in skrben izpolnitveni pomočnik. Banka bo vršila revizijo izvrševanja naročil, posredovanih izpolnitvenim pomočnikom, hkrati z revizijo lastne politike, kot je določena v 9. členu te politike. Če bo banka ob reviziji ali katerem koli drugem času ugotovila, da posamezni izpolnitveni pomočnik ne zagotavlja več izvrševanja naročil pod najugodnejšimi pogoji, bo v okviru danih možnosti izpolnitvenega pomočnika zamenjala.

Za izvršitev naročila stranke zunaj mest trgovanja banka za tak način izvrševanja naročil predhodno pridobi izrecno soglasje stranke. Izrecno soglasje je lahko dano tudi v pogodbi o opravljanju investicijskih storitev. Pri izvrševanju naročil zunaj mest trgovanja obstaja tveganje nasprotne stranke oz. tveganje (ne)poravnave posla s strani nasprotne stranke, česar se mora stranka zavedati in to upoštevati pri dajanju soglasja.

Na primarnem trgu banka naročila strank pri vpisih finančnih instrumentov posreduje neposredno izdajatelju ali agentu skladno z vsebino naročila. Za finančne instrumente, za katere likvidni sekundarni trg ne obstaja, se politika izvrševanja naročil uporablja le omejeno, ker glede tečaja, verjetnosti in hitrosti izvedbe izbira ne obstaja. V takih primerih se

politika izvrševanja naročil omejuje na izvedbo posla za stranko po najboljših mogočih pogojih na trgu.

Banka naročila strank za nakup ali prodajo obveznic in drugih oblik dolžniških finančnih instrumentov, ki nimajo značilnosti izvedenih instrumentov in niso uvrščeni v trgovanje na organiziranem trgu druge države članice, izvršuje na medbančnih trgih držav članic.

Kadar banka v skladu s politiko izvrševanja naročil naročilo v zvezi s posameznim finančnim instrumentom izvede na več izvršilnih mestih, pri oceni končnega izida za stranko upošteva tudi svoje provizije, ki jih stranki zaračuna za izvršitev na posameznih izvršilnih mestih.

Banka lahko za posredovanje naročil v izvršitev na posameznem mestu trgovanja uporablja enega ali več izpolnitvenih pomočnikov. V primeru večjega števila izpolnitvenih pomočnikov banka upošteva dejavnike iz 3. člena te politike in ostale banki razpoložljive vire informacij, ki so po presoji banke glede na politiko izvrševanja naročil za stranko najprimernejše.

Pri izvrševanju naročil, še posebej pri tistih z večjo količino, trg, kjer so bili finančni instrumenti prvotno uvrščeni v trgovanje, običajno nudi največjo likvidnost in s tem večinoma tudi najugodnejši možni rezultat za stranko.

Za izvrševanje večjih naročil (količinsko in vrednostno) v okviru storitve gospodarjenja s finančnimi instrumenti ima banka odprte trgovalne linije tudi preko izpolnitvenih pomočnikov, ki omogočajo možnost izvrševanja večjih naročil, katerih izvršitev bi sicer lahko imela za posledico pomemben vpliv na tržno ceno oz. naročila sicer ne bi bilo možno izvršiti. Upravljalec premoženja pri banki v okviru storitve gospodarjenja s finančnimi instrumenti ob posredovanju posameznega naročila v izvršitev, določi po njegovi presoji primernega izpolnitvenega pomočnika za izvršitev konkretnega naročila, pri čemer mora upoštevati in slediti pravilom izvršitve naročil pod najugodnejšimi pogoji za stranke.

5. Izvrševanje naročil na podlagi navodila stranke

Če naročilo stranke vsebuje specifična navodila glede izvršitve naročila, bodisi glede kateregakoli dejavnika iz 3. člena te politike bodisi navodilo glede izvršitve naročila na organiziranem trgu/mestu trgovanja ali izven njega bodisi glede izpolnitvenega pomočnika, ki naj se mu naročilo posreduje v izvršitev, banka izvrši naročilo stranke oz. posreduje naročilo v izvršitev v skladu z navodili stranke in ni dolžna upoštevati ukrepov po 3. členu te politike.

Katero koli specifično navodilo lahko prepreči izvajanje posameznih ali vseh ukrepov, ki jih je banka vključila v to politiko za doseganje najboljšega možnega izida za stranke. Banka bo kljub dobljenim navodilom opravila vse razumne ukrepe, da bo ob upoštevanju dobljenih navodil stranke naročila izvršila pod pogoji, ki so za stranko najugodnejši.

V primeru limitiranega naročila stranke, katerega predmet so delnice, uvrščene v trgovanje na organiziranem trgu, bo banka naročilo objavila v trgovalnem sistemu organiziranega trga ali MTF, ki ga šteje kot najprimernejše izvršilno mesto, razen v primeru, ko za izvršitev takega naročila glede izvršilnega mesta prejme določna navodila stranke.

Za stranke, ki naročila oddajajo prek elektronskega sistema, se šteje, da so banki posredovale specifično navodilo glede mesta trgovanja, na katerem naj se naročilo izvrši oz. posreduje v izvršitev izpolnitvenemu pomočniku.

6. Poslovanje za skupni račun

Banka lahko, po lastni presoji, več naročil s preudarkom oziroma več naročil za nakup ali prodajo finančnih instrumentov pod enakimi pogoji, ki jih dobi od strank, izvrši hkrati (trgovanje za skupni račun) ob upoštevanju dejavnikov za presojo najboljše izvršitve naročila in njihovega sorazmernega dela, ki jih opredeljuje ta politika izvrševanja naročil.

Banka pri naročilu za skupni račun ne sme sklepati poslov za svoj račun oz. za račun zaposlenega pri banki, razen v izjemnih primerih, kot so avkcije obveznic, trgovanje lastnih produktov in pri storitvi gospodarjenja, kjer se šteje, da so vsa naročila sprejeta v istem trenutku.

Pravila alokacije poslov za skupni račun, glede količine in tečajev finančnih instrumentov, ko je oziroma ni izvršeno skupno naročilo v celoti, so naslednja:

- **Skupno naročilo je v celoti izvršeno in vsi tečaji finančnega instrumenta so oziroma niso enaki.**
Celotno naročilo za skupni račun se razporedi na stranke v okviru enega posla s povprečno ceno. V tem primeru se kot čas posla pri posamezni stranki navede le čas zadnjega posla iz izvrševanja naročila za skupni račun.
Povprečna cena se izračuna kot seštevek cen posameznih delov izvršenega posla, pomnoženih z deleži delov izvršenih delov v celotnem izvršenem poslu.
- **Skupno naročilo ni v celoti izvršeno in vsi tečaji finančnega instrumenta so oziroma niso enaki.**

Ko naročilo za skupni račun ni izvršeno v celoti, se naročilo razporeja med stranke proporcionalno glede na količino oddanega naročila posamezne stranke. Ostanek naročila po proporcionalni delitvi na stranke se med stranke razporedi po principu »po eno po vrsti«, kar pomeni, da vsaka stranka zaporedno dobiva po en lot ostanka od največjega portfelja posamezne stranke navzdol, dokler v ostanku ne zmanjka lotov. Celotno naročilo za skupni račun se razporedi na stranke v okviru enega posla s povprečno ceno. V tem primeru se kot čas posla pri posamezni stranki navede le čas zadnjega posla iz izvrševanja naročila za skupni račun.

- **Če se na trgu izvrši tako majhen del naročila, da proporcionalna razporeditev kupljenih ali prodanih finančnih instrumentov med vse stranke ni mogoča (nedoseganje minimalnega zneska naročila),** se razporeditev opravi proporcionalno po vrstnem redu glede na velikost portfelja posamezne stranke, in sicer od največjega do najmanjšega. Ostanek se razporeja po principu »po eno po vrsti«, kar pomeni, da vsaka stranka zaporedno dobiva po en lot ostanka od največjega portfelja posamezne stranke navzdol, dokler v ostanku ne zmanjka lotov po povprečni ceni. V tem primeru se kot čas posla pri posamezni stranki navede le čas zadnjega posla iz izvrševanja naročila za skupni račun.

7. Izredni tržni pogoji

V primeru izrednih tržnih pogojev, tj. velikih tržnih nihanj, internih ali eksternih sistemskih napak, kjer je možnost izvrševanja naročila v normalnih časovnih rokih nemogoča oziroma zelo otežena ali je dostop do posameznih izvršilnih mest otežen oziroma onemogočen, se ta politika izvrševanja naročil ne uporablja. V teh primerih lahko banka ravna mimo ukrepov in postopkov iz te politike in na način, ki lahko po oceni banke zagotovi najboljši mogoči rezultat za stranko.

8. Spremljanje izvrševanja naročil stranke

Banka stranki na njeno zahtevo izkaže, da je njeno naročilo izvršila v skladu s to politiko izvrševanja naročil. Za potrebe izkazovanja izvršitve naročila v skladu s politiko izvrševanja naročil banka vzpostavi in uresničuje naslednje ukrepe za spremljanje izvrševanja naročil, ki omogočajo izkazovanje izvršitve naročila v skladu s politiko izvrševanja naročil:

- podatki o cenah finančnih instrumentov;
- podatki o stroških izvršitve naročil.

9. Veljavnost in spreminjanje politike

Banka bo najmanj enkrat letno v celoti preučila politiko izvrševanja naročil in jo po potrebi oziroma

ob spremembi okoliščin spremenila, tako da bo redno zagotavljala izvrševanje naročil pod najugodnejšimi pogoji.

Banka spremlja učinkovitost politike izvrševanja naročil iz prejšnjega odstavka:

- s preverjanjem primernosti sorazmernega pomena dejavnikov, ki so določeni za posamezni dejavnik v politiki izvrševanja naročil ;
- z naključnim preverjanjem naključno izbranih izvršenih naročil strank.

Na podlagi določil prejšnjega odstavka banka presoja skladnost izvrševanja naročil z določili politike izvrševanja naročil in izpolnitev najugodnejših pogojev za stranko. Tako banka pri naključno izbranih izvršenih naročilih preverja, ali bi naročilo stranke lahko izvršila pod za stranko ugodnejšimi pogoji, če bi ga izvršila na drugem mestu izvršitve naročil.

Banka enkrat letno na svoji spletni strani najpozneje do 30. 4. tekočega leta za preteklo koledarsko leto objavi:

- povzetek prvih petih mest izvrševanja, kjer je v preteklem letu izvršila največ poslov za stranke s posamezno kategorijo finančnih instrumentov, skupaj z informacijo o kakovosti izvršitve poslov. Banka v okviru tega objavi povzetek analize in zaključkov, ki temeljijo na natančnem spremljanju kakovosti izvrševanja, dosežene na mestih izvrševanja, kjer je banka v preteklem letu izvršila naročila strank;
- povzetek petih najpomembnejših investicijskih podjetij po obsegu trgovanja, ki jim je banka v predhodnem letu posredovala ali oddala v izvršitev naročila strank, vključno s podatki o kakovosti izvrševanja.

10. Obveščanje strank v zvezi s politiko izvrševanja naročil

Banka stranko s politiko izvrševanja naročil seznanja pred začetkom opravljanja investicijskih storitev zanjo, tako da ji izroči politiko izvrševanja naročil v pisni obliki. Politika izvrševanja naročil je strankam na voljo tudi na spletni strani banke www.bksbank.si, na sedežu banke in v poslovalnicah, kjer banka sprejema oziroma izvršuje naročila strank.

Pred začetkom opravljanja investicijskih storitev mora stranka banki podati izrecno soglasje k politiki izvrševanja naročil. V primeru spremembe politike izvrševanja naročil bo banka stranke o spremembi obvestila skladno z določili za spremembo Splošnih pogojev poslovanja s finančnimi instrumenti banke.

11. Prehodna in končna določba

Ta politika stopi v veljavo dne 15. 7. 2020.

Če stranka s spremembami oziroma dopolnitvami politike izvrševanja naročil ne soglaša, je dolžna v roku 15 dni od dneva prejema obvestila odpovedati pogodbo o opravljanju storitev, sicer se šteje, da spremembe oziroma dopolnitve politike izvrševanja naročil strank sprejema. Če stranka po prejemu obvestila o spremembi oziroma dopolnitvi politike izvrševanja naročil strank odda novo naročilo za nakup ali prodajo finančnih instrumentov, se šteje, da spremembe politike izvrševanja naročil sprejema.

Seznam mest trgovanja, na katerih banka izvršuje naročila, je objavljen na spletni strani banke www.bksbank.si. Na istem mestu je objavljen tudi seznam izpolnitvenih pomočnikov banke, ki jim banka posreduje naročila v izvršitev, in seznam mest trgovanja, na katerih ti izvršujejo naročila strank. Seznam je prilagojen razredu finančnih instrumentov in vrsti storitve. Oba seznama sta sestavni del te politike in ju lahko banka enostransko spreminja brez predhodnega obvestila strankam. Banka lahko poleg izpolnitvenih pomočnikov, navedenih na omenjenem seznamu, uporablja tudi druge izpolnitvene pomočnike, če je to v konkretnem primeru potrebno (npr. v primeru začasnega nedelovanja izpolnitvenega pomočnika, za izvrševanje specifičnih naročil ipd.).

Vodstvo podružnice

**BKS Bank AG, Celovec, Avstrija,
BKS Bank AG, Bančna podružnica**

Opozorila

Banka stranko opozarja, da zaradi posameznih nepredvidljivih okoliščin kljub izvedenim postopkom in ukrepom iz te politike pri posamezni transakciji pričakovani rezultat ne bo predstavljal najboljšega možnega rezultata za stranko.

Lahko se pojavijo tudi posebne oziroma neugodne tržne okoliščine, pri čemer banka od stranke za zagotavljanje najugodnejšega rezultata oziroma izvršitve pod najugodnejšimi pogoji zahteva določna navodila stranke glede izvršilnih dejavnikov. Če takih navodil ne prejme, banka ravna mimo ukrepov in postopkov iz te politike in na način, ki lahko po oceni banke zagotovi čim boljši možni rezultat za stranko.